

Dkt. Al Fuhr, Mhubiri, Kipindi cha 5

© 2024 Al Fuhr na Ted Hildebrandt

Mojawapo ya masuala ambayo Mhubiri anajulikana zaidi kwayo ni jinsi Kohelet anavyojishughulisha na kifo. Na hii motifu ya kifo isiyoepukika tunayoipata katika kitabu cha Mhubiri kwa kweli huwa na mwelekeo wa kuchora picha mbaya sana katika kitabu hicho.

Tunaona kwamba motifu hii inajitokeza tena na tena na tena. Na kama nilivyosema, inaonekana kama Kohelet anajishughulisha na kifo na kutoepukika kwa kifo. Na inaonekana kuna tumaini dogo sana kutoka kwa mtazamo mlalo ambao anafanya safari hii ili kupata suluhisho la shida ya hali ya maisha inayoshuka.

Na tangu mwanzo kabisa, wakati wanadamu walipoanguka katika Mwanzo sura ya 3, tunaona kwamba kifo ndicho adhabu ya anguko hilo. Na hivyo, inakuwa kitu kinachoenea katika maisha yote ya wanadamu. Kwa maneno mengine, tunajua kwamba tangu wakati tunapozaliwa, tuko kwenye njia, njia ya kuelekea kaburini.

Na Kohelet anapoendelea kutafakari kuhusu hali ya muda mfupi ya maisha, akielekea kaburini, hawezi kusahau ukweli kwamba iwe mtu ana hekima, iwe mtu ni tajiri, iwe mtu ni mjinga, iwe mtu anajaribu hatima au la, wanadamu wote wanaelekea upande mmoja, kaburi la kawaida. Sasa katika Agano la Kale, theolojia ya kifo na maisha ya baada ya kifo ni tata sana. Watakatifu wa Agano la Kale wanaonekana kujua machache sana kuhusu kuwepo kwa mwanadamu baada ya kifo.

Lakini katika Agano la Kale lote, unapata marejeleo ya kifo kuwa aina ya kitu cha kuogopwa, kitu ambacho hakika hakitarajiwi. Hekima ina nia ya kujaribu kuchelewesha na kuahirisha muda wa kifo cha mtu ili kuongeza miaka ya maisha yake. Na hivyo, katika Agano la Kale, tunapata mwanga kuhusu theolojia ya kifo na labda hata maisha ya baada ya kifo.

Lakini mambo ya aina hii hayajafunuliwa kikamilifu hadi tutakapofika kwenye Agano Jipya, hasa tukizungumzia kuwepo kwa eskatolojia kwa mtu binafsi, kwa wanadamu baada ya kaburi. Sasa katika Kitabu cha Mhubiri, unapata neno kwa ajili ya kaburi au kwa ajili ya ulimwengu wa maisha ya baada ya kifo katika Agano la Kale, sheol, mara chache. Neno sheol linapatikana mara 65 hivi katika Agano la Kale.

Katika Kitabu cha Mhubiri, mahali ambapo mimi hufikiria kila mara neno kuzimu linapatikana ni katika sehemu ya 6 ya 7 katika kitabu cha Joy Life Refrains katika Mhubiri sura ya 9. Katika Mhubiri sura ya 9 mstari wa 7 unasema, Nenda ule chakula chako kwa furaha na unywe divai yako kwa moyo wa furaha kwani sasa Mungu anakubali unachofanya. Kwa maneno mengine, Kohelet anajua sana wakati uliopo kuwa wakati wa uzima kwa sababu sote tunaelekea mahali hapo, kaburini, ambapo

hakuna uwezo wa kufanya mambo ambayo kwa sasa, tunaweza kuyafanya na kuyafanya. Vaa nguo nyeupe kila wakati na upake mafuta kichwani mwako kila wakati.

Furahia maisha na mkeo, unayempenda, siku zote za hevel hii. Ningependekeza kwamba katika muktadha huu, ufupi labda unaangaziwa lakini familia zingine zenye maana nyuma ya unyenyekevu zinaonekana si mbali sana hapa. Maisha haya yote ya hevel ambayo Mungu amekupa chini ya jua, siku zako zote za hevel.

Kwa maana hili ndilo fungu lako maishani, na katika kazi yako ya jasho, na katika shida yako chini ya jua. Lolote mkono wako utakalolipata kulifanya, lifanye kwa nguvu zako zote. Kwa maana katika kuzimu, NIV hutafsiri hivi, kwa maana katika kuzimu, unakokwenda hakuna kazi, wala mipango, wala maarifa, wala hekima.

Hekima inaweza kutumika hapa na sasa lakini katika maisha ya baada ya kifo, hakuna uwezo wa kutumia hekima kama hiyo. Kwa hivyo, hekima leo lazima itekelezwe ili kutoa faida katika maisha haya. Hekima haiwezi kutatua tatizo la hevel na kutoepukika kwa kifo kinachoambatana na hili.

Sasa katika Agano la Kale, neno la Kiebrania Sheol kwa kawaida hutafsiriwa kama kaburi lakini inaonekana kuashiria kitu zaidi ya futi sita tu chini ya ardhi. Sheol inaonekana kumaanisha mahali pa giza, ni mahali pa kuepukwa. Ningependekeza kwamba sio lazima irejeele kuzimu kama vile KJV karibu mara 30 inavyotafsiri neno Sheol katika Agano la Kale.

Ningependekeza kwamba si lazima iwe mahali pa adhabu na hukumu inayotumika lakini inaonekana kuwa mahali pa kuepukwa katika Agano la Kale. Na hakika, katika kitabu cha Mhubiri kifo si kitu kinachopongezwa au kusherehekewa. Sio wazo kwamba watakatifu wa Mungu wangesherehekewa katika kurudi kwao nyumbani kama tunavyopenda kufikiria mara nyingi katika mazishi.

Kifo ni kitu ambacho ni sehemu ya hukumu ya Mungu juu ya ulimwengu huu ulioanguka na uhai huu ulioanguka ambao sote tunapitia. Ni jambo la kawaida lakini hata hivyo ni jambo la kuahirishwa ikiwezekana. Kwa hivyo, hekima hutafuta kuepuka kifo cha mapema na kuongeza miaka ya maisha ya mtu.

Lakini tatizo kwa Kohelet ni kwamba hata mtu mwenye hekima anapofanya kila kitu ambacho hekima inapendekeza kufanya na kukifanya kwa wakati unaofaa, hata hivyo hana uwezo wa kudhibiti siku ya kifo chake. Na hata kama angeweza kufanya hivyo si kana kwamba kupitia hekima yake angeweza kuondoa kile ambacho hatimaye kitatokea. Kwa maneno mengine, inaonekana hakuna lugha ya ufufuo katika kitabu cha Mhubiri kutoka kwa mtazamo wa chini ya jua mlalo.

Kohelet anaona kwamba mtu mwenye hekima, mfalme, matajiri, mabilionea wa wakati wake, wote wanaenda mahali pamoja na wanyama kutoka mavumbini hadi mavumbini. Na hivyo, hii husababisha wasiwasi mwingi kwa mtu wetu mwenye hekima Kohelet kwa sababu anatambua kwamba kupitia matumizi ya hekima, hawezi kutatua kutoepukika kwa kifo. Huenda hata asiweze kuzuia wakati wa kifo cha mtu.

Kifo ni kitu kinachowatokea watu wote bila kujali uwezo wa mtu au cheo chake maishani. Na hivyo, hadhi na mafanikio ya maisha yanaonekana kutokuwa na uhusiano wowote na kifo kisichoepukika kitakachotokea. Katika mistari michache inayoakisi aina hii ya mawazo katika Mhubiri, sura ya 2 na mstari wa 14, mtu mwenye hekima ana macho kichwani mwake huku mpumbavu akitembea gizani.

Lakini niligundua kwamba hatima hiyo hiyo huwapata wote wawili. Ndipo nikafikiri moyoni mwangu kwamba hatima ya mpumbavu itanipata mimi pia. Basi nitapata faida gani kwa kuwa na hekima? Inaonekana kama Kohelet anatambua kwamba kwa kutoepukika kwa kifo kinachokuja, hakuna mafanikio ya mwisho ambayo hekima inaweza kuleta.

Nikasema moyoni mwangu hili nalo ni zito. Kwa maana mwenye hekima kama mpumbavu hatakumbukwa kwa muda mrefu, wala hakuna urithi wa kudumu. Katika siku zijazo wote wawili watasahaulika.

Kama mpumbavu, mtu mwenye hekima pia lazima afe. Wanadamu wote wanaelekea kwenye njia ile ile kuelekea kaburini. Katika sura ya 3 na mistari ya 19 hadi 22, Kohelet anaakisi vivyo hivyo.

Anasema hatima ya mwanadamu ni kama ile ya wanyama. Hatima hiyo hiyo inawasubiri wote wawili. Sasa hii haimaanishi kwamba katika mawazo ya Kohelet na theolojia yake, kwa namna fulani amepotoshwa katika kufikiri kwamba hakuna kuwepo au ufahamu baada ya kifo.

Tena, fikiria kwa upande wa muktadha wa kitheolojia wa kitabu cha Mhubiri. Anaangalia mambo kutoka kwa mtazamo wa chini ya jua. Halazimiki kutangaza, asema Bwana, kwa maana ya ufunuo.

Pia, katika wakati wa Kohelet katika historia ya ufunuo wa Mungu, hatushughulikii ufunuo kamili wa ukweli kwa wanadamu kupitia maandiko. Na kwa hivyo Kohelet si lazima awe na ufahamu wa kila kitu ambacho tunaweza kuwa na ufahamu nacho katika kusoma Agano Jipya. Kwa kweli, ningependekeza kwako, na tutazungumzia hili baadaye, kwamba Kohelet anaendelea mbele kuhusu theolojia ya kifo katika maisha ya baada ya kifo.

Inaonekana kuna vidokezo vingi zaidi katika kitabu cha Mhubiri kuhusu matarajio ya aina fulani ya hukumu baada ya kifo kuliko mahali popote ninapoweza kufikiria katika Agano la Kale. Ingawa kitabu cha Mhubiri hakionyeshi kwamba kutakuwa na ufufuo au mbingu mpya na dunia mpya au uwepo wa mbingu dhidi ya kuzimu au kitu chochote kama hicho, inashangaza kwamba kitabu cha Mhubiri kinaonekana kusonga mbele zaidi ya uwepo wa sasa kama wakati wa hukumu na hesabu. Na kwa hivyo hilo ni jambo la kuzingatia.

Kwa vyovyote vile, tukirudi kwenye maandishi ya sura ya 3, hatima ya mwanadamu ni kama ile ya wanyama, kwa maneno mengine, kutoka mavumbini hadi mavumbini. Kwa maana hiyo, wao ni sawa. Hatima hiyo hiyo inawasubiri wote wawili.

Kama vile mmoja anavyokufa, ndivyo mwingine anavyokufa. Kwa hivyo hata kitu kijinga kama mnyama ambacho hakiwezi kutumia hekima maishani, sote tunaenda mahali pamoja, ndicho anachokisema. Wote wana pumzi moja.

Mwanadamu hana faida yoyote kwa maana hiyo juu ya wanyama. Kila kitu ni hevel. Wote huenda mahali pamoja, wote hutoka mavumbini, na mavumbini wote hurudi.

Katika sura ya 5 katika mstari wa 10, Kohelet anasema, Yeyote apendaye pesa huwa hana pesa za kutosha. Yeyote apendaye utajiri huwa haridhiki na mapato yake. Je, hilo ni kweli kiasi gani? Hili pia ni jambo la hevel.

Uchoyo na kupita kiasi kwa kupata aina fulani ya hazina kubwa katika ulimwengu ambapo hatimaye vitu vyote hupita na huwezi kuchukua chochote, hii inachukuliwa kama hevel. Kadiri bidhaa zinavyoongezeka, ndivyo wale wanaozitumia wanavyoongezeka. Je, hilo ni kweli kiasi gani? Na zina faida gani kwa mmiliki isipokuwa kuzijaza macho yake? Kohelet anakaa juu ya upuuzi wa kukusanya vitu tu ili kuviangalia.

Inanifanya nimfikirie mmoja wa jamaa zangu. Katika uzee wake, alikuwa akiangalia taarifa zake za benki. Kwake, ilikuwa ni hisia ya usalama.

Lakini hata kama watoto wake wangemwambia, unajua, Pop, hutaishi milele. Unapaswa kutumia baadhi ya rasilimali hizo. Na alifurahi tu kutazama taarifa zake za benki kila mwezi zilipoingia.

Na alikuwa akikusanya vitu hivi vyote kwa ajili ya nini? Bila malipo. Hakuweza kuchukua chochote pamoja naye. Usingizi wa mfanyakazi ni mtamu, awe amekula kidogo au kingi, lakini wingi wa tajiri haumruhusu kulala.

Nimeona uovu mbaya, kwa hivyo ni hukumu hasi chini ya jua, utajiri unaokusanywa kwa madhara ya mmiliki wake, au utajiri unaopotea kwa bahati mbaya. Nadhani

Kohelet angesema kwamba mambo haya ni ya hevel. Ili atakapopata mwana, hakuna kilichobaki kwake.

Kwa hivyo ingawa huenda asiweze kupanua urithi wa kudumu, hawezi hata kutoa urithi. Mtu akiwa uchi hutoka tumboni mwa mama yake, hutufanya tumfikirie Ayubu, na anapokuja, ndivyo anavyoondoka. Hachukui chochote kutoka kwa kazi yake ambacho anaweza kubeba mkononi mwake.

Kimsingi, Kohelet anasema, mtu mwenye hekima, mtu tajiri, mtu anayekusanya na kurundika hazina kubwa, mtu anayefikia mambo makubwa, hatimaye hawezi kuchukua yoyote ya hayo hadi kaburini. Katika sura ya 9 na mstari wa 2, Kohelet anaendelea na mawazo haya, wote wanashiriki hatima moja. Wenye haki na waovu, wema na wabaya, walio safi na wasio safi, wale wanaotoa dhabihu na wale ambao hawatoi dhabihu.

Kama ilivyo kwa mtu mwema, ndivyo ilivyo kwa mwenye dhambi; kama ilivyo kwa wale wanaoapa, ndivyo ilivyo kwa wale wanaoogopa kuapa. Huu ndio uovu wa kila kitu kinachotokea chini ya jua.

Tena, wasiwasi mkubwa kwa uchunguzi huu. Hatima hiyo hiyo inawapata wote. Hii ni kifo, kaburi la kawaida.

Zaidi ya hayo, mioyo ya wanadamu imejaa uovu, na kuna wazimu mioyoni mwao wanapokuwa hai. Wanajitahidi, wana hamu ya kufikia kitu ambacho hatimaye hawawezi kukipeleka kaburini pamoja nao, na baadaye, wanajiunga na wafu. Yeyote aliye miongoni mwa walio hai ana tumaini.

Kohelet hakika ana theolojia ya uwezekano wa sasa na hekima ya kujishughulisha na wakati uliopo. Bado tuna matumaini tunapoishi. Hata mbwa aliye hai ni bora kuliko simba aliyekufa.

Tena, Kohelet hasemi hapa kuhusu thawabu ambazo mtu anaweza kutarajia katika miale ya mbegu ya hukumu kutoka 2 Wakorintho sura ya 5 na mstari wa 12. Tena, hilo halimo ndani ya mawazo yake. Anafikiri kutoka kwa mtazamo wa chini ya jua, si kwa njia ya kurudi nyuma au kwa namna fulani njia ya kumpinga Mungu.

Ni mtazamo mdogo tu ambao mwenye hekima hutumia kwa uchunguzi wake katika ulimwengu huu. Kwa maana walio hai wanajua ya kwamba watakufa, lakini wafu hawajui chochote. Hawana thawabu ya baadaye, na hata kumbukumbu yao imesahaulika.

Tena, ili tu kuweka mambo wazi kabisa, sidhani kama Mhubiri hapa au Kohelet, mtu wetu mwenye busara, anapendekeza hapa aina fulani ya maangamizi baada ya kifo. Ninajua kwamba Mashahidi wa Yehova, kwa mfano, mara nyingi huthibitisha

maandishi kutoka kwa Mhubiri sura ya 3 na kutoka kwa Mhubiri sura ya 9 na mstari wa 5 hapa, wakidokeza kwamba kitabu cha Mhubiri kinafundisha maangamizi. Nakumbuka wakati mmoja nikiwa na mazungumzo na mwakilishi kutoka Watchtower Bible and Tract Society na Mashahidi wa Yehova.

Nilikuwa nimewaleta kikundi cha wanafunzi kwenye kitu fulani ambacho Jumba la Ufalme lilikuwa likitengenezwa ili waweze kuona kile ambacho Mashahidi wa Yehova wanafanya katika eneo hili mahususi. Nilipata fursa ya kuzungumza na mwakilishi kutoka Mnara wa Mlinzi kutoka Brooklyn, New York. Alikuwa mmoja wa viongozi wakuu, ikiwa ungependa, katika Jumuiya ya Biblia na Vitendawili ya Watchtower.

Nakumbuka tulipokuwa na mazungumzo haya kuhusu Mhubiri na baadhi ya kauli hizi kuhusu kifo. Nilipomuuliza bwana huyu kuhusu kile ambacho sehemu nyingine ya Mhubiri ilipaswa kufundisha na kuhusu mtazamo wa Kohelet katika hoja yake hapa na mtazamo wake mdogo, si mtazamo wa kurudi nyuma tena, bwana huyu hakujua chochote kuhusu kile ambacho kitabu cha Mhubiri kilikuwa kinasema au kile ambacho kilikuwa kikifundisha au mtazamo ambao Kohelet alikuwa akichunguza mambo haya kupitia, lenzi ambayo alikuwa akichunguza mambo haya kupitia, au safari yake, utafutaji wake wa kumpata Yitron katika ulimwengu wa Wahebeli. Alikuwa akiangalia tu mambo haya kama uthibitisho wa maandishi kwamba hakutakuwa na aina yoyote ya uhai baada ya maisha.

Tena, sidhani kama ndivyo Mhubiri anavyosema hapa. Anasema tu, ninapoona mambo chini ya jua, naona kwamba ni vizuri kuwa hai, si vizuri kuwa kaburini, na hekima haiwezi kuchukua chochote. Kwa kweli, hekima haiwezi hata kuzuia kifo kisichoepukika.

Kama vile mbwa atakavyokufa, ndivyo nawe utakavyokufa. Hakuna kingine zaidi ya mawazo ya Kohelet hapa. Sasa, zaidi ya wazo hili kwamba wote hufa bila kujali uwezo wa mtu, bila kujali hali yake maishani, wazo la pili tunalopata likionyeshwa katika mawazo haya kuhusu kutoepukika kwa kifo ni kwamba wakati wa kifo cha mtu hatimaye huamuliwa na Mungu.

Tena, mtu mwenye busara hawezi kupanga na kwa kweli akatekeleza mpango huo, akipanga wakati wa kifo cha mtu mwenyewe, ni wazi katika kipindi chenye faida na manufaa zaidi. Ukiangalia utafiti wa mistari inayoonekana kupendekeza hivyo, katika Mhubiri sura ya 3 na mstari wa 2, ikiwa kuna sehemu yoyote katika shairi kuhusu wakati ambapo inaonekana kwamba uamuzi wa Mungu unaonekana, labda itakuwa katika uunganishaji wa pande mbili kati ya wakati wa kuzaliwa na wakati wa kufa. Pia unapata katika sura ya 7 na mstari wa 14 hadi 18 kwamba wazo la mwanadamu kutoweza kudhibiti wakati wa kifo chake liko mbele na katikati.

Nyakati zikiwa nzuri, furahi, lakini nyakati zikiwa mbaya, fikiria. Mungu ameumba moja na nyingine, kwa hivyo mwanadamu hawezi kugundua chochote kuhusu

mustakabali wake. Na kisha baadaye, onyo la kutotenda kama mjinga, kutokuwa mwovu kupita kiasi na hatima inayojaribu.

Kwa maneno mengine, Mungu atakupeleka hukumuni wakati fulani hatimaye. Kwa nini ufe kabla ya wakati wako? Mungu anaweza kukuondoa kwa dhambi unazotenda. Katika sura ya 8, mstari wa 7, una taarifa iliyo wazi sana kuhusu kutoweza kwa mwanadamu kuamuru kwa ufanisi wakati wa kifo chake mwenyewe.

Inasema katika mstari wa 7, Kwa kuwa hakuna mtu ajuaye yajayo, ni nani awezaye kumwambia yatakayokuja? Hakuna mtu aliye na mamlaka juu ya upepo kuuzuia, kwa hivyo hakuna mtu aliye na mamlaka juu ya siku ya kufa kwake. Taarifa iliyo wazi kabisa kuhusu kutoweza kwa mwanadamu na hata kutoweza kwa hekima kuamuru wakati wa kifo cha mtu mwenyewe. Katika sura ya 8, mstari wa 12 na 13, tunapata aina hiyo hiyo ya kitu.

Ingawa mtu mwovu anafanya dhambi mara mia, bado anaishi maisha marefu. Najua kwamba itakuwa bora kwa mtu anayemcha Mungu ambaye ni mcha Mungu. Lakini kwa sababu waovu hawamwogopi Mungu, haitakuwa vizuri kwao, wala siku zao hazitarefuka kama kivuli tena.

Kuna uhakika fulani unaosemwa hapo, lakini hatimaye ni Mungu ndiye anayesimamia hukumuni. Na kisha katika sura ya 9, na mstari wa 11 na 12, nimeona kitu kingine chini ya jua. Mbio si za wenye mbio, wala si za wenye nguvu, wala chakula si cha wenye hekima, wala utajiri si wa wenye akili, wala upendeleo si wa wenye elimu, lakini wakati na bahati huwapata wote.

Tena, hatimaye ni ukuu wa Mungu unaoamua wakati wa kifo. Zaidi ya hayo, hakuna mtu anayejua saa yake itakapofika, ikimaanisha siku ya kifo chake. Kama samaki wanavyokamatwa katika wavu mkali na kama ndege wanavyokamatwa katika mtego, ndivyo wanadamu wanavyonaswa na nyakati mbaya zinazowaangukia bila kutarajia.

Unaweza kuamka asubuhi moja, na kupanga utaratibu wako. Unaweza kuwa na mipango mizuri hata kwa siku fulani au kipindi fulani maishani mwako, lakini matokeo ya mambo hayo hayana uhakika. Haijalishi unaweza kupanga kwa busara kiasi gani, na haijalishi ni kwa njia ngapi unaweza kupanga kwa ajili ya dharura, hatimaye Mungu ana mpango mmoja juu yako.

Yeye ndiye anayeweza kuamua siku ya kifo chako. Na kwa hivyo, tunaona katika tafakari hizi kutokuwa na uwezo kwa mwanadamu na ukuu wa Mungu bila shaka. Pia tunaona kwamba Mhubiri anapendekeza kwamba kifo kinaweza kuwa kizuizi dhidi ya ubora wa maisha ya mtu, au ambacho kinaweza kupimwa ubora wa maisha.

Tena, kuongeza ni kwa kiasi fulani, sidhani kama Mhubiri ni kitabu cha kukatisha tamaa, cha kejeli, au hasi, lakini unaona baadhi ya tafakari hizi huwa zinaongeza hali

ya ubaya kwenye kitabu cha Mhubiri. Katika sura ya 4, mistari ya 1-3, mojawapo ya tafakari ambazo Kohelet hufanya anapoonza maisha chini ya jua ni, tena niliangalia na nikaona ukandamizaji uliokuwa ukifanyika chini ya jua. Nikaona machozi ya walioonewa, nao hawana mfariji.

Nguvu ilikuwa upande wa wakandamizaji wao, na hawakuwa na mfariji. Katika ulimwengu wa hevel, wakati mwingine tunaona dhuluma kubwa zikitokea. Nami nafikiria maeneo kama Korea Kaskazini au maeneo duniani leo ambapo ukandamizaji na ufisadi ni jambo la kawaida.

Na inaonekana kama kizazi kimoja baada ya kingine, baada ya kingine, kinapitia hili. Wanazaliwa katika jamii iliyopotoka, na wanakufa ndani ya jamii iliyopotoka, na wanateseka sana. Na inaonekana kana kwamba Mungu hayupo.

Inaonekana kana kwamba wakati mwingine Mungu hafanyi chochote kuhusu hilo. Ninawafikiria baadhi ya manabii, nabii Habakuki, waliosema, "Udhalimu, ukosefu wa haki, na vurugu, je, huoni, Mungu?" Na hatimaye, Mungu anamjibu Habakuki na kusema, "Nitafanya kazi na kufanya kazi katika siku zenu ambazo hamtaamini, ingawa mliambiwa kwamba nitafanya kazi zaidi ya mawazo yenu ya ajabu. Nina mpango."

Lakini Kohelet hakuwa na mazungumzo ya aina hiyo na Mungu kama tunavyoona katika nabii Habakuki. Kohelet anaona tu kwamba inaonekana kama, katika ulimwengu huu wa mbinguni, ukosefu wa haki unatokea, na kuna mateso makubwa, na Mungu haonekani kufariji. Na bila shaka hii inamsababishia Kohelet usumbufu fulani.

Nami natangaza kwamba wafu, ambao tayari wamekufa, wana furaha kuliko walio hai, ambao bado wako hai. Inanifanya nimfikirie Ayubu katika sura ya 3, ambapo Ayubu anaomboleza siku ya kuzaliwa kwake. Anasema ingekuwa bora kwangu kuwa mtoto aliyezaliwa mfu kuliko kuteseka kwa njia hii ambayo ninateseka.

Katika mstari wa 3, Kohelet anaonekana kurudia maneno yaleyale, Lakini bora kuliko wote wawili ni yule ambaye bado hajawapo, ambaye hajaona uovu unaofanyika chini ya jua. Kwa maneno mengine, Kohelet anaonekana kutunga mambo kwa njia ambayo anasema kwamba kuishi bila aina fulani ya furaha, kuishi bila aina fulani ya kuridhika, si njia ya kuishi. Na kwa hivyo, kama mtu mwenye busara, anatafuta kutafuta na kugundua njia ambazo mtu anaweza kuweza kuiga furaha kutoka kwa maisha haya aliyoishi katika ulimwengu ulioanguka.

Lakini hakika inamfanya mtu mwenye busara kuwa na wasiwasi mkubwa kuona kwamba kuna maisha ambayo yanaishi ambapo inaonekana hakuna furaha, bali mateso tu. Na hivyo, ni foil ambayo ubora wa maisha hupimwa dhidi yake. Kwa

kuongezea hili, tunaona kwamba kutoepukika kwa kifo ni motisha kubwa, ni msukumo ikiwa utafanya, kuelekea kufurahia maisha.

Sasa tutachunguza furaha ya maisha katika hotuba inayofuata kama motifu kuu katika kitabu cha Mhubiri. Kiitikio cha kufurahia maisha mara saba kinarudiwa katika kitabu chote. Kinaanza mapema katika kitabu katika sura ya 2 na kuendelea hadi mwisho wa kitabu katika sura ya 11.

Inaonekana dhahiri kupenyeza mazungumzo ya Mhubiri. Na ikipimwa dhidi ya kutoepukika kwa kifo, mtu hugundua kuwa kifo kinapaswa kuchochea uzoefu wa sasa. Kwa maneno mengine, mtu mwenye busara atamshika fahali kwa pembe na ataishi maisha yake kikamilifu.

Atatafuta kupata kuridhika katika vipawa ambavyo Mungu hutoa, aina ya fursa ambazo Mungu hutoa hata kwa mwanadamu aliyeanguka, hata wanadamu walioanguka katika ulimwengu ulioanguka sana. Na kwa hivyo, kwa vyovyote vile tunapata marejeleo mbalimbali kuhusu kutoepukika kwa kifo pamoja na kufurahia maisha. Katika sura ya 2 na mstari wa 24 tunasoma, mengi ya maandiko haya tumeyasoma hapo awali, lakini tena ili kusisitiza hoja hiyo, siwezi kuona kitu bora zaidi kwa mwanadamu kufanya kuliko kula na kunywa na kupata kuridhika katika kazi yake.

Hili nalo naliona linatoka mkononi mwa Mungu, kwani bila yeye ni nani awezaye kula au kupata furaha? Kwa mtu ampendezaye, Mungu humpa hekima, maarifa, na furaha, lakini kwa mkosaji huacha kazi ya kukusanya na kuweka akiba ya mali ili kumpa mtu ampendezaye Mungu, tena akidokeza kwamba baada yake hakuna kitu awezacho kuchukua pamoja naye. Na kwa hivyo, hii pia ni Heveli, kufukuza upepo. Katika vipindi vyote vya maisha ya kufurahi, ambavyo kila mmoja wetu atachunguza na kutafakari katika hotuba inayofuata, tunaona kutoepukika kwa kifo angalau kudokezwa ikiwa haitasemwa wazi.

Kwa kweli, labda mfano bora zaidi wa kutoepukika kwa kifo kama kichocheo na kama kichocheo cha shughuli na uzoefu wa sasa unapatikana katika sura ya 9 na mistari ya 7-10. Nenda, ule chakula chako kwa furaha, na unywe divai yako kwa moyo wa furaha, kwa maana sasa Mungu anakubali unachofanya. Vaa nguo nyeupe kila wakati, na upake mafuta kichwani mwako kila wakati.

Kwa maneno mengine, tafuta fursa za kufurahia kutokana na uzoefu wa sasa wa maisha unaoishi. Furahia maisha na mkeo unayempenda, siku zote za maisha haya ya hevel ambayo Mungu amekupa chini ya jua, siku zako zote za hevel, kwa maana hii ndiyo kura yako. Ningependekeza kwamba neno hili, Helek, linapaswa kutafsiriwa kama mgao.

Ninalichukulia kwa njia chanya sana na tutalichunguza katika hotuba inayofuata. Kwani huu ndio mgao wako maishani, na katika kazi yako ngumu, si lazima iwe jambo baya, lakini ni kazi yako ya kawaida katika ulimwengu wa Heveli chini ya jua. Chochote ambacho mkono wako unapata kufanya, kifanye kwa nguvu zako zote.

Kwa maana kaburini, kuzimu, unakokwenda, na usiwe na shaka kwamba hapo ndipo unapoelekea, uko katika njia hiyo, hakuna kazi wala mipango wala maarifa wala hekima. Na kwa hivyo hapo tena tunaona kwamba Kohelet humchochea mtu mwenye hekima kufanya shughuli kulingana na matarajio kwamba kesho haijahakikishwa, matarajio kwamba hatimaye tunaelekea mahali ambapo hakuna hata moja ya shughuli hizi itakayotekelezwa. Na unaona aina hiyo ya motisha tena katika sura ya 11.

Furahi, kijana, ukiwa bado kijana, mstari wa 9, na moyo wako ukupe furaha siku za ujana wako. Fuata njia za moyo wako na chochote macho yako yanachokiona, lakini ujue ya kwamba kwa ajili ya hayo yote Mungu atakuleta hukumuni. Tutachunguza kipengele cha hukumu hapa baadaye katika hotuba ya kumcha Mungu, nami nitazungumzia hilo zaidi katika hotuba hii pia.

Kwa hivyo basi, ondoa wasiwasi moyoni mwako na utupilie mbali shida za mwili wako, kwani ujana na nguvu ni Hebel, zinapita. Mkumbuke Muumba wako siku za ujana wako, kabla ya siku za shida kuja, na ndipo utakapokuwa na mfano unaoonyesha mchakato wa kuzeeka. Hivi majuzi, tulipokuwa tukirekodi video hii, kifo cha mtu mashuhuri sana kilitokea, Muhammad Ali.

Na wakati huo ambapo maisha yake yalikuwa yakisherehekewa kwenye vyombo vya habari na kwenye televisheni, nilikuwa nikitazama baadhi ya mechi zake za zamani za ndondi kutoka enzi ya dhahabu ya ndondi za uzito wa juu kuanzia miaka ya 1960 na 70. Na unamtazama Muhammad Ali kijana, mchangamfu, na inashangaza tu, mtu huyu mwenye nguvu na uwezo mkubwa, ambaye kwa kweli, unajua, alijiita mkuu zaidi bila shaka, lakini, unajua, katika ulimwengu wa ndondi, alikuwa. Namaanisha, alikuwa urefu wa ujana na nguvu, namaanisha, alifikiria kila kitu ambacho wanadamu wanaweza kuwa nacho katika mtu mwenye afya njema, kijana, mchangamfu.

Na kisha, miaka michache baadaye, akiwa na umri wa miaka 40, anagunduliwa na ugonjwa mbaya, ugonjwa wa Parkinson, na kisha unanza kuona msukosuko wa maisha. Anakufa akiwa na umri wa miaka 74, na unatazama picha zake zikielekea kwenye miaka hiyo ya mwisho, na yeye ni kivuli, kivuli tu cha jinsi alivyokuwa. Ni ushuhuda wa kusikitisha wa uzito wa maisha.

Na ukweli ni kwamba, haijalishi wewe ni nani, kimwili, kiakili, hata kiroho, sote tuko katika ulimwengu huu wa kimwili chini ya laana, tukielekea upande mmoja kwa mkuu. Na Kohelet anatafakari tena mambo haya. Katika sura ya 12, unaona taswira iliyochochewa kwa mtu mwenye hekima kuhusu mchakato wa kuzeeka, na jambo

linaloonekana kuwa, kufurahia maisha wakati unaweza, na kuishi maisha kwa kiasi katika hofu ya Mungu kwa sababu kifo hakiepukiki kiko mbele sana katika mawazo ya mtu mwenye hekima.

Na hii inapaswa kuchochea kuelekea kufurahia maisha, na inapaswa kuchochea kuelekea kuwa na kiasi maishani, kuelekea kumkumbuka Mungu. Kwa maneno mengine, tutaona katika hotuba ijayo kuhusu hofu ya Mungu, marejeleo mengi kuhusu heshima inayostahili kwa Mungu mkuu, lakini pia, tunaona kwamba hofu ya Mungu inachochewa na matarajio ya aina fulani ya hukumu ya baadaye. Katika sura ya 12, kwa mfano, sharti, mkumbuke muumba wako katika siku za ujana wako, ni motisha ya sasa, lakini ukiangalia mwisho kabisa wa kitabu na mwisho wa sura, utagundua kuwa ni matarajio ya aina fulani ya hukumu ya baadaye ambayo inaonekana kumhamasisha Kohelet na mtu mwenye busara kuelekea kuwa na kiasi maishani.

Mstari wa 13, sasa yote yamesikiwa, hii ndiyo hitimisho la mambo. Mche Mungu na uzishike amri zake, maana hii ndiyo impasayo mwanadamu, ndiyo impasayo mwanadamu. Kwa maana Mungu ataleta hukumuni kila tendo, pamoja na kila neno lililofichwa, likiwa jema au baya.

Kauli hii kuhusu kila kitu kilichofichwa inaonekana kuashiria, hata kama kimefichwa na hata bila maelezo yoyote, matarajio fulani ambayo Kohelet wetu mwenye hekima anayo katika hukumu ya baada ya kifo. Kwa maneno mengine, hata wakati mambo yanaweza yasipotekelwa ipasavyo katika wakati uliopo, kuna matarajio kwamba Mungu atarekebisha mambo katika siku ya mwisho ya kuhesabiwa katika wakati ujao. Mungu ataleta lini kila tendo hukumuni, iwe ni jema au baya? Inaonekana kupendekeza kwamba katika hali isiyoepekika ya kifo, pia kuna matarajio ya aina fulani ya hukumu ya baadaye.

Kwa kweli, hilo linaonekana kuwa wazi kabisa katika sura ya 3 na mstari wa 17. Katika hotuba iliyopita, nilikuwa nikishughulikia shairi kwa wakati na sehemu ninayopendekeza inaanza na sura ya 3 na mstari wa 1 na kumaliza na sura ya 3 na mstari wa 17. Wakati wa kila kitu na majira kwa kila shughuli chini ya mbingu, katika mstari wa 1, inaonekana kukamilishwa katika kumaliza kwake na kauli, Mungu atawahukumu wenye haki na waovu, na kutakuwa na wakati wa kila shughuli na wakati wa kila tendo.

Inaonekana kama katika mambo yote ambayo Mungu hupanga katika ulimwengu huu, ambapo huamua nyakati, ambapo amejenga katika nyakati zinazofaa, ambapo ametoa matukio ya mzunguko kwa ajili ya matukio kutokea, ambapo mwanadamu anaweza kutekeleza hekima katika wakati wa mambo na kujua usahihi wa nyakati. Hata hivyo, inaonekana wakati mwingine kuna ukosefu wa wakati wa Mungu wa hukumu katika uzoefu huu wa sasa. Na bado, Kohelet anaonekana kuazimia kwa matarajio kwamba siku moja Mungu atarekebisha mambo, kurekebisha makosa, na

kwamba kutakuwa na wakati wa mwanadamu kujibu kwa matendo ambayo amefanya.

Na kwa hivyo, katika maisha ya baada ya kifo, inaonekana kuna matarajio haya. Yamefichwa bila shaka, lakini inaonekana yanasukuma mbele bahasha katika theolojia ya Kohelet kuhusu kifo na kutoepukika kwa kifo.